

આગલા સવાલોના એક જવાબ.

આ ચોપડી પુરેપુરી વાંચ્યા વગર ફેંકસો નહી
એક વખત પુરેપુરી વાંચવા ખાસ નમનતાઈ
પુર્વક અરજ કરીએ છે.

છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર

હકીમ મોલવી મહંમદ કમરૂદ્દીન મુનતજેર
કાઠરી રીફાઈ ચીશતી સાબેરી કલ નદરી
કે. સલાબતપુરાની આવાઘાડીમાં પોતાના બંગલામાં સુરત

તથા

હકીમ અબ્દુલકરીમ કમરૂદ્દીન મુનતજેર
કે. ઝાપામનર મોટી બરીઆલ આગલ પોલીસ ચોકી સામે પોલીસ
બંગલાને પેઢેએ માળે પોતાના દવાખાનામાં સુરત.

સને ૧૯૨૨

પ્રત ૧૦૦૦૦

સુરત.

“જૈન” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં મહુભાઈ બાઈદાસ છાપ્યું

સાચા વિશ્વપીઠ મેલગ્રા
THE GAZETTE
સાચા વિશ્વપીઠ મેલગ્રા

સાચા વિશ્વપીઠ મેલગ્રા

3662

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગિજરાતી કાવ્યગણિ વિભાગ]

અનુક્રમિક ૩૮૫૨ વર્ષિક

પુસ્તકનું નામ રાગગણ ૨૧૫૧૮૧૦
૨૧૬ ૨૧૫૧૮

પ્રિણ્ડ ડેક : ૪ : ૬,

બધી તારીફ એટલે વખાણ ખુદા સાહેબ માટેજ સાબીત છે કેમકે તે અને જહાનનો પેદાકરનાર અને પાલન હાર છે તેનીજ મહેરબાનીથી.

મોટા મોટા વીહવાન હાળેક હકીમોની અને કવીઓની મોટી મોટી સભાઓમાં ફતેહમદ ઉતરી હાળેક હકીમ મુનતજરનો ખેતાય મેલવી એક અરબી બે ફારશી બે ઉરદુ, બાધાઓમાં મોટા નવા દીવાનો બનાવી પરગટ કરવાથી આખા હીદમા પકાએલા બાહોશ ૫૦ વરસના પાકામનુ બવીની જડીબુટી અને કીમતી જવાહેરાતમાંથી બનાવેલી દુરદીઓ માટે ખાવાની દવાઓમાં કોષ જ્વતની મારેલી ધાતુઓ અથવા મારેલો પારો તથા કાષપણ નુકસાન કરનાર રસાયણ શોધી આપનારને રૂપીયા ૫૦૦) આપવા તેમજ મરીઓની દુરમાસથી જેવી સસતી કીધેલી અકસીર દવાઓ છે તેવી આખા હીદુગ્તાનમાં કોષ પાસે નથી આખા શરીરના તમામ દરદોમાં તે એકજ લાગ લેવાથી ત્રણ મીનીતમાં આરામ કરે ને ત્રણ દીવસમાં તો ખુદા સાહેબ પુરી શાન્તી આપે અને જે દરદોમાં તખીમિને વહાડ કાપ કરવાની ફરજ પડે છે તે દરદો હીનદ અને ઇગલડના સનદી તખીમોની રૂપરૂ કાપકુપ વગર ખુદાએ સારા કીધાછે ૨૧) રકમના એવા દરદો કે જે કાષથી સારા ન થાયે તે ખુદાએ સારા કીધા પછી દવાઇના પદ્મસા લીધા છે તે ૨૧) દરદો ખુદા અને પ્રુગાની પથરી અખમ નાસુર રસોલી વસોરી કહામાબજલ દર ભગદર નાસુર બાદી અથવા ખુતી દરસના મસામાંથી જતુ લોહી ત્રણ મીનીતમાં બધ કરી ત્રણજ દીવસ કહી દવાઇ આપકવા પછી પોતીશમાં જહમુળથાખુદા નાસુદ ન કરે તો રૂપીઆ ૧૦૦) આપવા દમ ખાસી હાકણ ત્રણ મીનીતમાં બધ કરે અને ત્રણ દીવસમાં ખુદાસાહેબના હુકમથી પુરી શાન્તી ન થાયે તો રૂપીઆ ૧૦૦) આપવા મીરગી કેફર રગતપીત લકવો કોહોડ વૈલાપણ સધોવા વીસપતક નપુસક વાજઆપણ આધળાઓના પાકા પદાર મોતીઆ ત્રણ મીનીતમાં કહાડીને કાચા મોતીઆને પાકો ગુલ મુકા લાખો આધળાઓને ખુદાએ જનમ સુધી જોતા કીધા છે અને સુરત મુખાઇના મોટા તખીએ માથી ચુટીને સુરતની મસલામાં પલેગ ઇસપોતાલમાં અબુમને ઇસલામ તરફથી છેવટ સુધી મોટા તખીબની જગે નેમવામાં આવ્યા હતા તે દરમીઆન સીવીલ સરજીઅન કનરલ આઈ એમ એસ ડાકતર કેખસરો મોરબજી નરીમાન સાહેબની હબુગમાં તેમજ યુરોપીઅન ડાકતરોની રૂપરૂમાં ખુદા સાહેબે ઘણા દરદીઓને સારા કીધા છે અને ૫૦) વરસના અનુભવમાં મોતા પૈસાદારોને અને જ્વહેર તથા ખાનગી નવાઓને અને રાગતઓને સરગરાં કારતના જળને અને મામલતદારોને તથા પોલીસ સુપરન્ટેન્ડન્ટ અને સગકારાં ઇસપીતાલોના અને ખાનગી ધર્મોદા ઇસપોનાલોના અનદી ડાકતરોને એલ એમ એન્ડ એસ તથા સરજીઅન ડાકતરો વિગેરે દરેક ડામના લાખો દરદીઓને ખુદાએ સારા કીધા છે આગળ મુબઈ સમાચારમાં દર્શાવેલી જ્વહેર ખખરમાં હમને અકસીર દવાઓ સારીતે મલી તેનો આ આપાનવામાં ખુલાશો કરવામાં આવે છે સેવકના વડીલાઓ અશાતીન અને હાળેક હકીમો અને સાધળાવા ગોસાધળાવા નીરમલદામ મારારાજ અને પાર કકીરોની ખુદા બારતે વરસો મુધી હમને રૂપીઆ ખરબી જ્વનમાલથી સેવા ચાકરી કરી બમ્બવી તેથી ખુદા પાકે મેવકને એવી અકસીરો ખખશી છે જેનો દુકમ ખુલોસો કરવામાં આવે છે કેમકે સુરતની પરગત તે બીના બધી પુરેપુરી જાણ છે.

ખીના ૧) આગળ હસ તખીખના એક તખીખ તમામ ભાષાઓ અને બધા રંગમાં પુરા એક દુરવેશ સાધ્યાવા ગોંસાઇના વેશમાં સુરત જાપા-અમરથી સુરતના અને સુરત મોરીઆસી પરગણાના આધિનાઓના ત્રણ મીનીટમાં પાકા પદર મોતીયા કાઢી અને કાચા પદર મોતીઆને પાકા ગુલ સુકો ઘણા આધિનાઓને એમને હાથે જનમ સુધી ખુદાએ જોના કીધા એટલુ જ નહી પણુ આખા શરીરનાં તમામ દરદો માટે એકજ ભાગ લેવાથી આરામ થાઓને ત્રણ દિવસ અકસીર લેવાથી ખુદાએ તદન સારા કીધા એવો ચમતકાર જોઇ સુરતના આખના તખીખો ડાકટર મીસરીયા સાહેબ અને ડાકટર ઇબ્રાહીમખા સાહેબ અને ડાકટર અબ્બાસ સાહેબ વગેરે ગોસાઇ તખીખને એવી ધમકી આપી કે બધા કાચા પદર મોતીયા કાઢી પછસા હો છે માટે એલીસમા રીપાર્ટ થશે ત્યારે ગોસાઇ તખીખ સેવડના દવાખાનામા આવવી પદર મોતીયા કહાડેલા દંદીઓની બગબર તપાસ કરવાની દરખાસ્ત કીધી ત્યારે મેવક મજકર તખીખાની ડબ્બમા અને પોતાના કેટલાક મીનરો અને મુરખી જનાય શેઠ સાહેબ અલીભાઇ તાજભાઇ જરીવાલા અને શેઠ અલીભાઇ શેખ આદમ રૂપાવાલા અને શેઠ અબ્દુલાભાઇ ગુલામ હુસૈન મુહાલવાલા અને શેઠ અલીભાઇ મહમદ હામમ અને ગુલામમહમદ સાહેબ તથા સૈયદ મહમદ હાસમ વિગેરે ગદરથોની ડબ્બમા તપાસ કરવાથી બધા પદર મોતીયા પાકા કહાડેલા જાણાયા ત્યારે ગુલામમોહમદ સાહેબ મજકર ડાકટરોને સવાલ કાંધા કે તમે હકીમ મુતવજ્જ સાહેબની તપાસ માટે કાંઈ તકરાર લેવા માંગો છો ત્યારે કહેવા લાગ્યા કે હવે કાંઈ પણુ તકરાર લેવા માંગતા નથી અને ખુશીથી વીસરજન થયા પછી ગોસાઇ તખીખે બધા ગદરથોની ડબ્બ એક ભાષણ આપતા જાણુ કે સુરત જેવા અખણા શહેરમા તમે મારા જેવા પરદેશીની એવી રીતે મદદ કીધી તેથી તમારો ઘણો ઉપકાર માનું છું, અને મેવડના હાથ પકડીને કેવા લાગો કે એને આજથી મારો ધરમના દીકરો કાંધા અને ખુદા સાહેબના મોર્ગદ ખાઇને કહુ છું કે મારે બધા હનર એને બનાવી આપના અને આખા શરીરના તમામ દરદોના પ્રજ્ઞાને એનાજ હાથે ડગરીશ તેવીજ રીતે બધું કીધું અને પછી આખા હીદગતના નાગે દીસાના અગતના ધૂગરોમ અને જગલોમા પોતાની સાથે હનર બધા જડીબુટીઓ અને જાડપાલાઓની ચારી રીતે આલખાણ કરાવી પચીસ પચીસ રકમથી જુદા જુદા જડીબુટીઓ અને જાડપાલાઓમા હીના માણુક મોતી પુખગજ નીલમ જખજ જદ જમરદ લાલે બખખી અખાક યમના વિગેરે તમામ કિમતો જવાહેરાત અને સોના ચાંદી વિગેરે કિમતી ધાતુઓ સેવડનાજ હાત કપડ મીઠ કરાવી ગજકુટની એક જ આગમા બધી અકમીરો બનાવી ત્યારે દિનાના મોટા મોટા શહેરોમા આખા ના અંત આખા દારીરના બધા ઇલાકે મેવકના હાથેજ કરાવી લાખા દરદીઓને ખુદાએ સાચા કીધા છે

ખીના ૨) આખા હીદુસ્થાનના સનગસીના મોટા ગુરૂ નીરમલદાસ મહારાજ કેટલીક ભાષાઓ અને તમામ અકમીરો બનાવવામા અને બધા રંગમાં પુરા હતા. એટલુ જ નહી પણુ એક તોલો એ તોલા પારાની શુ હકીકત છે અકકે પા કલાકથી એક કલાકમાજ એક રતનથી પચાસ રતન સુધી પારાનો એકજ

સુટીમાં સુટીકા બાંધતા હતાં. આ વાત કોઇ ન માને તો સેવક તેમની રૂબરૂ તેવીજ રીતે બાંધી આપવા તૈયાર છે.

સુરત મધે નીરમલદાસ મહારાજનાં કેટલાક મંદિરો છે. તેમાંનું એક ગેવંપીપુરે બલરામભાઇ વકીલના બારણાની જોડે છે તેની ખાનગી કારોબારી અને સેવકના સલાખતપુરાના મોટા મંડળની વકીલાત બલરામ કરતા હતા અને તેમના દીકરા નદશકર જે હાલમાં ડોહામાં વકીલાત કરે છે સેવક પાસે ફારસી અરબી બહુતા હતા તેથી બલરામની અને મહારાજની સેવક ઉપર ઘણી દયા હતી તેમાં તે કેટલાક મંદિરોમાં બ્યારે સાધુઓ ગાતા ત્યારે ખાનગી રીતે ઘણીવાર સેવક જતો અને ઘણીવાર ખાનગી રીતે મહારાજ બોલાવતા હતા અને જેવી કવીતાઓ સાંભળવામાં આવતી તેવીજ ટપ મુજબ સર્વેના ધર્મ સચવાય અને ધરમની મળતી સલાઓમાં ખુશી સાથે વચાય અને સાંભળનાર ઘણા ખુશી થાય એટલે હિંદુ ઇસલામી અને ખાસ કરી જરથોસ્તી એ સર્વ ધરમ પાળનારને બધમેસ્તી થઇ પડે અને સર્વના ધર્મ સચવાયે ને બધા ધર્મમાં ઘણી ખુશીથી ગવાયે તેથી ખુદા સાહેબની તારીફ અને તોહીફમાં નવા નવા રાગ રંગમાં નવી કવીતાઓ અને બજનો અનેક બેહેતા હોહોરાઓ ગરબાઓ બનાવી દરએક કોમની પરબમાં પરગટ કરવાની સેવકને નાનપણથીજ ઘણી ટેવ હતી તેવા રંગમાં ભગ એક કમનશીબ બનાવ મોહોરમના દિવસોમાં તાશુ તો અને ઢોનસોંગમાં એક કખીરીનું મેલ અને એક ખ્યાલી નીરમલદાસનો મેલ ઉભો થયો અને એઉ વચ્ચે ખુબ મારાકુરી ચાલવાથી નીરમલદાસનો મેળ બધ થવાથી કખીરી ખ્યાલી નીરમલદાસની અને સાધુઓની એવી રીતે બદ નખસી કરવા માંડી કે હિન્દુ બાઇઓની ધરમની લાગણી ખાનગી રીતે ઘણી દુખાઇ તેથી કોર્ટમાં પગલાં ભરવાની હિલચાલ કરવા માંડી પણ કોઇ નવો જીનો તોફાન જગી ઉઠે તેથી મહારાજે ના પાડી પછી સેવક અને સેવકના મંડળના કેટલાક માણસોને કખીરીઓને ખાનગી રીતે સમજવા માટે મહારાજે ફરમાસ કીધી અને તેમ કરવાથી મોહોલાના બધા રાજ થયા પણ જે બાહેરનાં લોકો મેલમાં જાણવાને આવતા હતા તે લોકોએ તુફાન કરી પાછો કખીરીઓનો મેલ ઉભો કરી નીરમલદાસના અને નીરમલદામના સાધુઓની બદન કરી એવી રીતે કરવા માંડી કે સેવકના મંડળને ઘણું ખરાબ લાગ્યું તેથી અસલ પોતાનું ખાકી વેશ લેતા હતા તે મુકોને નીરમલદાસનું વેશ લીધો અને કેવી રીતે ખ્યાલી નીરમલદામને હાથી ઉપર કેવી રીતે ઝરીના પોશાકમાં સજ કરી હાથી ઉપર બેસાડી ઘોડા ઉપર નીશાણુ અને ઉટ ઉપર ડોકા વાગે અને આગે આગે સાધુઓનું ટોળું કેવા સજ સામાનથી બજનો અને કવીતાઓ કેવા કેવા રાગમાં ગાતા હતા તે સુરતની સર્વે કોમની પ્રબળ અને સરકાર એ બીના બધી સારીરીતે જાણે છે એવીરીતે કખીરીઓના અનેજે કખીરીઓની તરફથી આડકતરી રીતે સામે આવ્યા તે બધાઓની હરીફાઇમાં કુતેમદ ઉતર્યા કેમકે કમીરો કરતાં સેવકના માણસો પચાસ ટકા વધારે હતા બ્યારે કખીરોએ નીરમલદાસની અને બ્યારે સાધુઓની બદનખસી કરવાની શરૂ કીધી કે મારા મારી એવી ચાલીકે કેટલાક ધાયલ થઇ ઇસપીતાલમાં ગયા અને કેટલાક માણસો તુરંબની સજાઓમાં ગયા તે સુરતની પ્રબળ અને સરકાર એ બીના જાણે છે એવીજ રીતે દસ અગીયાર વરસ સુધી હરીફાઇ ચાલી છેવટ ફોરટમાં કેસ ચા

જાતો હતો તે દરમિયાન સારા સારા લોકો વચમાં પડી નીરમલદાસ માહારાજની અને સાધુઓની અથવા કોષ્ઠનીથી બદનખસી અને અપમાન ભરેલા ચાલા ન કરવાની સોગંદ આપીને કેસની માંડવાલ કીધી એવું સાબિતીને નીરમલદાસ માહારાજ અને હિંદુ ભાઈઓ તથા ઇસલામી ભાઈઓ ખુશી થયા અને જે માણસ હજારો રૂપિયા ખર્ચીને જાનમાલથી ખોદાની દરએક કોમની પરજની એવી રીતે સેવા ચાકરી બળવે તેને બાર જવાન માણસ કરતાં વધુ મરદ શક્તિની અકસીરની તો શુ હકીકત છે પણ સાતદાંન સેતેર જવાન માણસો કરતાં પણ વધુ મરદ શક્તિ અને દીકરી દીકરાઓ ત્રણજ દિવસની અકસીર લેવાથી ખુદાએ તે વાતમા શું કાંઈ નવાઈ જેવું છે જે સાહેબોને સક હોયતો આગ લથી એક પછસો આપવો નહી ફાયદો થયા પછી પછસા આપે

ભાગ ૧ લો. લકવાના દરદી.

વનાટ કામના મોટા વેપારી દાઉદ શેઠ મોહમ્મદ શેઠનું અને તેવણની ઝોરત ખતીબ શેઠાણીનું અને તેવણનો મોટો દીકરો અબ્દુલરહેમાનનો ઠે સુરત સગરામપુરે અને ઇબરામજી મીઆનું તથા નવીના આહમદનું ઠે સુરત જલ્લે ખીરીયાવ ગામ મધે અને માલમ આજમ શાહેબનો ઠે સુરત રદિર ગામ મધે અને ડાકટર સામરાવ કેશવરામ સાહેબનું ઠે મુબઇ મોતીબજાર રામદાસ મામાની પેટીના સામે પહેલે માળે અને સુબેદાર સાહેબ જમાલખાં મોહમદખા ઠે નાકપાડા ચોકી મોહલા પોતાના પેહેલે માળે અને આખસાહેબ બચુખાખ આદરજી નવરોજી ખાન સાહેબનું ઠે મુબઇ કોટ મધે ગોલવાડની ગલી. શેઠ બેજનજી સોનાવાલાના બાજે માળે ઉપલા નવ જણનું લકવાનું રોગ ખુદાએ તદન સાર કીધું છે.

ભાગ ૨ જો. મરગી ફેફરાના દરદી.

પોલીશ હવાલદાર સાહેબ નુરમોહમદ અબ્દુલગપુર ઉર્ફે જીઆભાઇની દીકરી મરયમખીનું અને ઇશિમાઇલ ઇબ્રાહીમ હકીમ સાહેબ અને પીરમોહમદ નુરબાઇનો ઠે સુરત સલાબતપુરા અને સૈયદ અબ્દુલગપુર સૈયદ દાદુમીઆં ન્યુનીસીપાલીટીનાલા મુબઇકુ ગરી ઉપર સૈયદ સેફના ત્રીજે માળે અને અબ્દુલ લતીફ ફકર મોહમદ સુબેદાર નાગપાડા ચોકી મોહલે, પોતાના બીજે માળે અને મુનશી રહીમુદીન સરફરીન ચોકી મોહલે સૈયદ ફતુના ત્રીજે માળે ઉપલા મરગી ફેફરાના દરદીઓને ખુદાએ સાર કીધું છે

ભાગ ૩ જો ગાંડાબેલા દરદી.

ઇસમબાઇ મોહમદબાઇ પોલીશમેનની બહેન આસાબુને અને વજીરબાઇ કાલીબાઇ પોલીશમેનનો અને આદમોહમદ ખાનમોહમદની દીકરી માખન ખીખી બધાનું ઠેકાણું સુરત સલાબતપુરે અને પોલીસ હવાલદાર કાસમબાઇના ભાણેજ અબ્દુલા હસન સાહેબ મુબઇ નાગપાડા ગંધા તળાવ સામે અને મહમદ શીદીક ચોકનદોજની ઝોરત કરીમ મીખી સુરતી મોહલે અબ્દુલકુસેનના બીજે માળે અને ગંજર ઉમરજી પીંજરા ચોકી મોહલે પોલીસ ચોકીની પડોસમાં મહમદ સાહેબ ટીકીટ માસતરના પેહેલે માળે ઉપર લખેલા બધા ગાંડા બેલા દરદીઓ સારા થયાં છે

ભાગ ૪ થો.

શૈઠ હાજીભાઈ ડોસામીઆં મનજવાલા સુરત-હરીપરે એમને પાકા ગુલ મુકી આપનો પદર મોતીઓ તદન સારો કરી જનમ સુધી જોતા કીધા છે. એવીજ રીતે સુરતી જમાદાર મીર નસરુદીન વ મીર ફકરુદીન સાહેબના ઘેરમાં પાકાં ગુલ મુક્યાં છે સુરત છુરાનપુરી ભાગળ પોતાની હવેલી મધે અને હુસેનભાઈ ધસમાઇલ બાકીઆ સલામતપરે અને મુબઇ મધે મહ મદદુસેન અબ્દુલરહીમ મનસુરની મા આસાંથુ તાતવાલા મારકીટ રગારી મોહોલો અને બનુભાઈ હયાતભાઈની મા હરીજીથુ ચોકી મોહોલો અને ફાતમાજી હુસેનભાઈ પીરભાઈ શીટરની ઝોરત પરેલ પીઠાની ગલી મધે

ભાગ ૫ મો. આંખોના હરદી.

સુરત સરકારી સરવધખાતાના મોટા કારકુન મીં હરીરામ ભાઈશ કર ની મા કાશીબાઈની છે વરસની બને આધળી આખો ઓપરેશન કરી તન મીનીટમા જનમ સુધી જોતી કીધી છે સુરત ગામ નાંદેર બમનવાડા મધે એવીજ રીતે બાગીઆ બરીયાવાની દોશીની બને આધળી આખો જનમ સુધી જોતી કીધી છે જીલ્લો સુરત બીરીયાઓ મધે અને સુરતવાલા મોલવીસાહેબ ગુલામ હુસેન વાધમારના બનેવી ગુલામ મહ મદખાન અહ મદખાની બને આ-ધળી આખ સુરત સગરામપરે અને મુબઇની જનરલ પોસત ઓરીસમાથી લડનનો સરકારી મેલ લઇ જનાર હાજી મહમદ આરેફ નુરમહ મદની બને આખ મારકીટ છુસારી મોહોલો અને વોરા અબ્દુલહુસેન જીવનજી શેઠની આખ નળબજાર સુલેમાનજી કડપા શેઠની દુકાનમાં તેમનીજ રૂબરૂ નરબીજી અબ્દુલરહેમાન અબ્દુલરહીમ પાઇવાલાની ઝોરત ઠે નાગપાડા ચોકીની સામે બાબાજી પાનવાલાની બીજે માળે

ભાગ ૬ ઠો. કંઠ માળાના હરદી.

ગુલામમહ મદ શાહામહ મદ જમાદારની ઝોરત મરીયમબાઈ અને કરીમદોશ મોહમદની ઝોરત આસાબીબીનુ ઠેકાણુ સુરત સગરામપરે અને ધભરામજી મીઆનો નવાસો મહ મદ ધસાભાઈ સુરત બીરીયાઓ ગામ મધે અને ગુલામમહ મદ નુરમહમદ ચીકનદોજની ઝોરત ફતુબીબી મુબઇ નાગ-પાડા ચોખી મોહલો અને પુતલીબાઈ દાદાભાઈ રસતમજી ભાભા બહારકેટ ધલાલીબાઈ સામે નાં ૪૮) બીજે માળે તથા બાઈ રળીઆબાઈ જીવનજી દેવજી કેટ બજાર ગેટ કાનજી ખેતસીનાં પહેલે માળે ઉપલા બધાઓનાં કંઠમાળાનો રોમ કાપકુપ વગર ઠડી દવાઓથી ખુદાએ તદન સારો કીધો છે

ભાગ ૭ મો. દમ હાંફણના હરદી.

વજાત કામના મોટા વેપારી શૈઠ હુસેનભાઈ અબ્દુલરહેમાન સુલીવાળાનો (૨૨) વરસનો દમ હાંફણ ખાસીનો રોગ એકજ ભાગ લેવાથી ત્રણ મીનીટમાં તરત આરામ થયો અને ત્રણ દિવસમાતો ખુદાએ પુરી શાંતતી આપી છે એ-વીજ રીતે જમાલ પટેલ મહ મદ પટેલ મુતારાનો અને પીરમોહમદ દાઉદીનો ઠેકાણુ સુરત સગરામપરે અને શૈઠ ડાહ્યાભાઈ ઉતમચંદ અવેરીનો ખાર વરસનો ૨૨ હાંફણ ખાસી તદન સારી થઇ છે, મુબઇ મોતી બજાર ખારા કુવા ટપાલ

વાલાની પડોસના બીજે માળે અને શેઠ ખરશેદજી કાવસજી શાંગાનો દમ હાંફણુ ખાંસી ખુદાએ તદન સારી કીધી છે. ઠે. કવડી મોહોલે પોતાના ચોથે માળે દુરમોશજી શુરાયજી ઘડીઆલીનું ધના વરસનું દમ હાંફણુનો રોગ ચનદનવારી પોતાના બીજે માળે

ભાગ ૮ માં ખહી રોગના દરદી.

હુસેનભાઇ ચાંદભાઇની દીકરી જેનયમીબીનો અને બરકતએલાહી બખ-સની ચોરત રહીમન બીબીનું અને જમાલ પટેલ દાયા પટેલની દીકરી શંકર-બીબીનો ખાલી રોગ તદન સારો થયો છે કેકાણુ બધાનું સુરત સલામતપરે અને ગવરમેન્ટ તરફથી નીમવામાં આવેલા મુબઇ મ્યુનીસીપાલીટીમાં પ્લેગ ખાતાના મોટા ડાકતર અબદુલ રહેમાન વા મીઆ અહ મદ તેમુર સાહેબનો ખહીરોગ નાગપાડા ટેમગર મોહોલ ઇબરાહીમ સાહેબ મકતબેનીના ઘરમાં પોતાના ડીસ પેસનરી મધ્ય અને નામદાર તુરકીની સરકારના મુબઇનાં એલચીખાતાના પેશકાર જનાય ઇસમાઇલ અહ મદ સાહેબની ચોરત શરીફાબીબીનું ખહીનો રોગ અને જેટ લાલજી સુન્દરજીનો ખહી રોગ તદન સારો થયો છે કેકાટ બબર જેટ લાલજી રજુએડના બીજે માળે

ભાગ ૯ માં.

ગુરદાની અને પોતાયના પ્રગાની પથરી, જખમ નાસુર ગરમી અને સાફરીયા પેસાયના સારા થયેલા દરદીઓના નામ સુરત સબડીરડીક પોલીસ મુપરીટેનાડનત મીં નાનાભાઇ કાવસજી સાહેબ અને મામ નતદાર મીં મ ચે-રજી નવરોજજી સાહેબ સુરત નાનપરે અને શેઠ ઇબરાહીમ અબદુલઅલી અદ નવાઝા સુગત મોલાજી સાહેબની પડોશમાં દેવરી આગળ અને શેઠ ઇસમાઇલજી ગલાભાઇ તથુવાલા મુબઇ મારકીટ ભુસારી મોહોલો પોતાના બીજે માળે અને શેઠ દીનશાહજી દાદાભાઇ મુનસી ખાટલીવાળા મોહોલામાં પોતાના ઘરમાં ખાંસ માળે

ભાગ ૧૦ માં.

ગરમીના રોગથી અને રસાયણ ખાવાથી લોહીનો બીગાડો થઇ શરીર ઉપર ફોરલા નીકળી સાધે સાધા અટકી પડે છે તેને કાઇપણ નુકશાન વગર અને મારેલો પારોકે રસાયણ વગર અનુપમ જડીબુટીથી હજારો દરદીઓ સારા થયા છે તેઓનાં નામ છોટુભાઇ હુસેનભાઇ સુરત પહાણુવાડે અને પીરાભાઇ બનુભાઇ સુરત મુરગવાણુનો ટેકરો ફજલભાઇ હાસમભાઇ ચાંપવાલા સુરત સલામતપરે અને અબદુલકાદર ડોસુભાઇ જરદોસ મુબઇ નાગપાડા ચાકી મોહોલે પોતાના બીજે માળે અને મહમદભાઇ શીદીકભાઇ બેન્ડ માસતર મુરઘાગીરણી પાસે કાસમ મીદાના પેહેલે માળે અને શેઠ પેસતનજી અરદેશર મેહેતા પીદાના મોહોલે દીનશાહજી પીટીટ સર આરોનેટના બીજે માળે

ભાગ ૧૧ માં.

અસતરી પુરખાને સુધારા વધારાનાં વખતમાં પુરખાનન અને ઓલાદ પુષકળ જોઇએ તેની તે જગે કમનસીબ વાજાઆપણું અને નપુશકનો રોગ એકદમ ફેલાતો જાય છે તેને અટકાવા માટે મોના મોના બપકાદાર દવાવાલાઓએ

મુખવેલા એલાએમાં ધણી પધસા બરબાદ કરી નાસીપાસ થઇ સંસાર સુખ ભોગવવા માટે અટકી પડેલા સુરત મુખ અને દેશાવરના પચીસ પચીસ વરસના જવાન્યાઓથી તે પચાસ વરસના છુદા ડોશા લાખો દરદીઓને બાર જવાન માણસો કરતાં પણ વધુ જીવન શકતી અને એલાદ ખુદા સાહેબે આપી તે નીચે મુજબ જોવાથી સીદ થશે શેઠ બરબોરજ કાવસજી લાહ ઉમર આસરે ૫૦ વરસની કેટલાક દરદોથી રીખાતાં સ પુરણ મરદ શક્તી ચુંભાવી સ સાર સુખ ભોગવવા માટે તદન અટકી પડેલાને ખુદા સાહેબે બાર જવાન માણસ કરતાં પણ વધુ મરદ શક્તી આપ્યા પછી સેવકની રજા લઇ શાદી કીધા પછી ખુદાએ પુ કળ એલાદ આપી છે તે સદોરસી સાલ ખુદા જીવતા રાખે અને તે બરબોરજ શેઠના હાથનું લખેલું કરારનામું વાચો હકીમ સાહેબ મોહ મદ કમરૂદીન ઉરફે આદ મહ મદ પીરમોહ મદ મુનતજર ને આએ કરારનામું લખી આપુ છુ તમેએ મારી દવા કીધી તેના રૂ ૧૫૦૦૦) નો કનદીશન કીધો હતો તે જેમ જેમ મને આરામ થતો ગયો તેમ તેમ કટકે કટકે કરીને પુગ કરી આપયા છે ને એવજીની મહેનતના તથા ધનામના જેવી રીતે એવજી રાજ ખુશી થાએ તેવી રીતે આપવાન છે તે હવે પછી આપીસ અને મને એમની દવાઇથી તદન આરામ થયો છે અને હું ધારનો હતો તે કરતા પણ મને વધારે તનદુરસ્તી થઇ છે અને મને જેમ જેમ આરામ થતો ગયો તેમ કટકે કટકે કરીને પૈસા આપયા છે ફક્ત દવાઇના દરોવેલા રૂપીઆ ૧૫૦૦૦) જેમ મને આરામ થતો ગયો તેમ કટકે કટકે કરીને પુરા કરી આપયા છે હવે એમની મહેનતના તથા ધનામના પધસા આપવાના છે તે હવે પછી એમની મહેરબાનીથી મદીના નિવસની મુદત આપી છે ને એક મહીના પછી જરૂર આપીશ લા સહી બરબોરજ કાવસજી લાહ રેકાણું ઘોળી તનાવપર કુકકર બગરની પડોશમા શેઠ ધનજીમાઇ કાવસજી પટેલના ઘેરમા બીજે માટે

વોદરા લોકોના મોટા મુત્તાજી શાહેબ અને સરકાર આવી જનાય સૈયદ અબ્દુલ કાદર નજમુદીન શાહેબ આલોમરાતેયના સગા ભાઈ જનાય સૈયદ ઇશમાઇલજીભાઇ શાહેબ વાલા મનાફિય ઇમને સૈયદ જેનુ દીન શાહેબ જે વખત જામનગરની અમાલત ઉપર હતા તે દરમીયાન એક જાતની ખાનગી બીમારીએ લાંબી મુદત સુધી હમલો કરવાથી જીવન શકતી એકદમ નાણુદ થઇ પછી સ સાર સુખ ભોગવવા માટે તદન અટકી પડ્યા પછી ધણી દવા કીધી પણ આરામ થયો નહીં છેવટ સેવકને ખાનગી રીતે જામનગર બોલાવી સારવાર કરવાથી ખુદાએ બાર જવાન માણસ કરતાં પણ વધુ જીવન શકતી આપી તે પછી રૂ. ૨૦૦૦) દવાઇના અને ધનામ સારી રીતે આપીને ધણી ખુશી સાથે વદાય કીધા

એવીજ રીતે સુરતમાં તમામ તાઇ લોકોની નાતમા સકથી મોટા પટેલનું કરારનામું વાચો હુ નીચે સહી કરનાંની ઉમર આસરે ૬૦) વરસની મારી આરત તે વજીટ કામના મોટા વેપારી શેઠ અબ્દુલ રહેમાન શેઠ ધભરાહીમ સુલીવાલાની દીકરી મોઘીન બીબીની ઉમર ૪૦) વરસની મારી સાદીને ૨૫ વરસ થયાં તે દરમીયાન એલાદ થવા માટે બધા ઇલાજો કરી ધણી પધસા બરબાદ કીધા પણ કાઇ વજીટ નહીં એવીજ રીતે મારા મોહોલા

ના નહેનાર અબદુલ કાદર મુલ્લા છોટાભાઈ ધબલીવાલાને ઓલાદ માટે ઇલાજોમાં ધણી પછસા બરબાદ કરી નાસીપાસ થયા પછી હકીમ મુનતજરની દવાઇથી ખુદાએ દીકરાઓ આપ્યા તેજ ધનામના મેલાવડામાં માદરા પડોસી હાથ અબદુલ રહીમ દાલોવાલાએ હકીમ સાહેબને એવી રીતે મળક કરી કે મદારા પડોસીને તમારી દવાથી ખુદા ઓલાદ આપે ત્યારેજ તમને કાબેલ હકીમ સમજી અને એ વાતને દુશીનભાઈ ઇસમાઇલ બાકીઆ આરામજી વાલા અને ઇસમાઇલ હાસમ બજોઆ પર્લાફ કાદરી સાહેબે ધણી ટેકા આપી નરત તેજ સજામાં કરારનામુ લખાવી લીધું અને બીજે દહાડેથી દવાઇ કરવા શરૂ કીધી જ્યારે અધરણી આવી ત્યારે મે મારી બધી નાતની જમણુ વાર કીધી અને હકીમ સાહેબનેબધી નાતની અદર શાલનુ ધનામ આ'યુ અને ઓલાદ થયા પછી હકીમ સાહેબને દરાવ મુજબ પછસા અને ધનામ સારી રીતે આપી ખુશ કીધા અને મેં આ સરતી શીકેટ મારી રાજ ખુશીથી લખી આપી છે લીં સહી ચાંનભાઈ પટેલ ઉરકે ડાહ્યા પટલ

ઠેકાણુ સુરત સલાટપરે નવી મેહેલત મધે એવીજ રીતે રહેમાનભાઈ દુશીનભાઈ સોદાગર અને કાદરભાઈ મુલ્લા છોટાભાઈને ખુદાએ બાળક આપયા છે બધાએ સુરત આબાવાડી મધે એવીજ રીતે સુરત મુબઇના ચીકન દોળેની ન્યાતના મોટા પટેલ મદમદ દુશીન છોડુ ભાઈ બાગ્મની નાગપાઝા દુજરાના મોહેલાને નોકે કમુ શેઠના બીજે માલે અને નુબેદાર સાહેબ મીયા ફકોર મોદમદ ઠેકાણુ ચોકી મોહેલામા પોતાના પહેલે માલે

ભાગ ૧૨ મો.

નાદાનીઅનપણામા ભુરી ટેવથી અથવા ખરાબ સંગતમા વીર્ય જવાથી તથા કોઇખી જાતના બીકટ રોગથી થોડી અથવા સપુર્ણ જીવન શકતી ગુમાની ભર જીવાનીમા કવખતના બુડાપાયા સસાર સુખ ભાગવવા માટે તદ્દનજ અટકી પડી શકતી પાછી મેળવવા માટે ધણી પછસા બરબાદ કરી નાસીપાસ થઇ મોતને કીનારે આવી પડેલાઓને પાય રૂપીઆ કીમતને શહેનશાહી રોગને એલમાસ એટલે શેહનશાહી હીરાકણીનુ તેલ ત્રણજ દીવસ ચોપડવાથી કઇ પછુ ઇજ્જ અગની વગર અને પાય રૂપીઆ કીમતની દેશી અને યુનાની ભીચી જડી ભુટી તથા કીમતી અવાહેરાતમાંથી ૪૦) દીવસ ખાવાની બનાવેલી શહેનશાહી ચાકુતી ત્રણજ દીવસ ખાવાથી કોઇપછુ જાતના પરહેજ વગર અથવા પાય રૂપીઆ કીમતની શહેનશાહી હાથે જવાહીરાત એટલે સહનેશાહી જવાહેરાત ગોલીઓ ૪૦) દીવસ ખાવાની ત્રણજ દીવસ ખાવાથી સુરત મુબઈ અને ચારે દીસાના દરએક કોમના પચીસ વરસના જવાન્યાઓથી તે પચાસ પચાસ સાહઠ સાહઠ વરસના બુધા લાખો દરદીઓને ખુદા સાહેબે બાર જવાન માણસ કરતા પછુ વધુ જીવન શકતી અને ઓલાદ આપી છે પછુ પરસીધ કરવાની હમારા ધરાકોની ખુશી નથી પછુ જે દરદીઓ કોઇ ખી જાતના રોગથી થોડી અથવા સપુર્ણ શકતી ગુમાની બેઠેલા હજારો દરદીઓને ખુદાએ સારા કીધા છે તેમના શોશક નામ દામ જોવાથી સીદ થસે ડકેટર કાનુજ જેરામ સાહેબની સાઠ વરસની ઉમરમાં ખુદાએ બાર જવાન

માણસ કરતાં પણ વધુ મરદ શક્તિ આપી છે. ઠેકાણુ મુળાઇ બહારકોટ કાલ-
બાદેવી પોસ્ટ ઓરીસના પહેલે માલે પોતાના ડીસપેનસરી મધે એવીજ રીતે
જવરાના નામદાર નવાળ સાહેબ આઠી જનાળ આઠી મરાતેજ નામદાર નવાળ
સાહેબ જનાળ સરકારજાળખી ખાન ધળને નવાળ ઇસમાઇલખાન બહાદુર
ઠેકાણુ જવરા મધે અને વાંદરાના ડીકીટ માશતર સાહેબ શેઠ નશરવાનજ રસ-
તમજ બાવા આદમના ઠેકાણુ બાદરા મધે શેઠ ગુલામકુશૈન અબદુલઅલી
સુરતી મુળધ બહારકોટ મછી બળર ઇસમાઇલજ કડવાના પેહેલે માલે શેઠ
ઇબરામજ અલારખીઆ મેમજ મોહોબા ઇસમાઇલ ઇસાકના પેહેલે માલે શેઠ
મહ મદબાઇ રેહેમુબાઇ ખોળ ગોવાદરાવાલા ઠેકાણુ બાબુલા તળાવ આગા
ખાન સાહેબના બગલા મધે અને શેઠ ઇસમાઇલબાઇ મહ મદબાઇ વાડીયા અને
મીં મચેરજ બેરામજ પે માસતર બે જળુનુ ઠેં સુરત સૈયદપરામા અને શેઠ
લખમીદાસ મગનદાસ કીનખાજવાલા સુરતજીઆશરી મધે શેઠ ચીમનલાલ
નાથાબાઇ સુરત લીજુશેરી મધે અને શેઠ સુલેમાન હસનબાઇ કાકા રાદેર પા-
છલી ઓઢી મધે શેઠ ઇબરાહીમ જુસબ મેમજ વલસાડ મધે શેઠ હુસેનબાઇ
મહ મદબાઇ બાબા દમજ ખારીવાડ મધે

ભાગ ૧૩ માં.

સુરત સરકારી કોર્ટના જડજ મીં માકુબાઇ જીમીયારામ સાહેબના લાંબી
મુદતના પાંચ ભગદર કાપકુપ વગર બાવીસ દિવસની ટુ ક મુદતમાં ખુદાએ તદ્દન
સારા કીધા છે ઠેકાણુ સુરત ગોપીપરે આંબલીરાન મધે એવીજ રીતે શેઠ
નાનુબાઇ ત્રીભોવનદાસના વીસ વરસના ચાર ભગદર નાસુર જખમ સારા કીધા
સુરત જગાખાડી ભારજુજની મોઢી શેરી મધે અને શેઠ બાબુબાઇ કાનદાસ
રેશમવાલા ત્યા મોટીબાઇ માણેચદ ચોકસી બેજોળ સુરત હરીપરે અને
કપતાન સાહેબ મહ મદબાઇ કાસમબાઇ તથા દાગિદબાઇ મુસાબાઇ બને જળુ
દમજુની મરજદ પામે અને ગુલામ પટેલ હસનજ તથા મહ મદબાઇ ઇસમાઇલજ
બને જળુ તાલુકે માડવી ગામ વીગપુર મધે મુદલાહુસેન કીકાલાઇખોદાન ગામ
મધે મેમજ ગનીમહ મદ હાજ ઇસમાઇલ વલસાડ મધે અને શેઠ હોરમસજ
બીખાજ મીસતરી મુળધ ખેતવાડી પહેલી ગલી પોતાના ચાંથે માળે અને શેઠ
માંણેકજ તેમજજ ગેદના જુને મોઢીખાને લાલ કાકાના નાં(૫૨)ના ચાંથે માળે
શેઠ રતનજ મચેરજ ફલાલ કુરલા તાતા મીંદની ચાલીમા અને મીં સોગબજ
ખુરશેદજ વકીલ દાદરના રટેશન ઉપર બેજનજ કાવસજના બંગલા મધે ચાકુબ
બાઇ ઇસાબાઇ જમનગરવાલા હાલ માગકીટ શેખ જુલનના પેહેલે માળે દશ-
જુર બરજુદજ એરચથા બળન નશરવાનજ પીટીટની આરફનેજના એટલે
ચતીમખાનાના મોટા ધરમચુર ઠેકાણુ પરેલ લાલયાગ અને શેઠ નરબેરામ
શીવજ કર કોટ ટકશાળની પાસે વીરજ કાનજના ખીજો માળે અને શેઠ ધરમ-
સી દેવજ બાટીયા કોટ હોળી ચકલો, ગોરધનદાસ ખેતસીની વખારમા તેમનાજ
મુનીમ અને શેઠ હંસરાજ સુરજ ખાંડ બળર માપલાની મસીદ સામે પોતાના
ખીજો માળે અને અહમદખા અલીખાં સુબેદાર ચોકી માહોલે ડાસુબાઇ મુનસી
મહમદખા પેહેલે માળે ઉપલા બધા દરદીઓના ભગદર નાસુર જખમ કાપકુપ
બગર ખુદાએ તદ્દન સારા કીધા છે

ભાગ ૧૪ માં.

અને હરસનુ રોગ પણ ૧૪) રકમનુ છે રકમ ૧) મસુર અને ચણાના દાણા જેવા હરસ છે નાં. ૨) અગુરી દરાખ જેવો છે નાં ૩) સેતુતના ફળ જેવો છે. નાં ૪) થો સફેદ રંગનો ડુંદૂબો છે ના ૫) મો ખજુરના ઝાડના મુળીઆ જેવો છે ના ૬) હા અજીર જેવો છે નાં ૭) મો ખજુરના ફળ જેવો મોટો અને લાલ છે જેને ખજુરીઓ હરસ કહે છે અને બીજા ચાર રકમનાં હરસ છે જેઓના નામ કોષ પ્રખ્યત નથી પણ તેમાના એક છપકલીના માફક જંતુ જેવો છે અને તેના પગ તથા ધ્રુમ પણ છે અને બાકી ત્રણ રકમના હરસ ગુરડાની પાસેથી ઝાડાની જગ્યા સુધી લાખો આનરડો છે તેનું નામ અરખી લાખામા મુસ્તકીમ કહે છે તેના ઉપર ગાળા આઝારમાં ઉતપન થાય છે અને બારમો હરસનો રોગ બને હોદા ઉપર થાય છે ના ૧૩) હરસનો રોગ નાકના બને નસકારામા સફેદ છોલેલી ગલેલી જેવો થાય છે જેને મુખમા તાડગોલા કહે છે ના ૧૪ હરસનો રોગ આરતોના ગરબન્થાનમા થાય છે તે બાદી અથવા ખુની હોય છે અને તેમાથી વાર વાર બોલી દુઃખ્યા કરે છે અને આરતો અને ભુલમા લોહીવા અથવા દમેશનો મારસીક અટકાવ કહે છે અને બાદીના હરમમા પણ ગરબન્થાનમાં ધણુ દરદ અને પીડા થાય છે અને પેટ તથા પેડુ ડુલ્લી મોડુ થઇ જાય છે અને આરતોના ગરબન્થાનમા વાલુ દરદ થાય છે અને નરેહવાર પદારથ જવાથી ધણી વેદના થાય છે અને આરતો અને પણ ભુલમા બેકલીનો રોગ કહે છે આ જીવ લેનાર રોગથી આરતોને કાષ બાળક થતા નથી તે દરેક કીસમનાં બાદી અથવા ખુની હરસ ઉપર ફેશી જડી છુટી ત્રણજવાર ચોપડવાથી કષપણ ધન અગની વગર એકજ દીવસમા ખાદાના હોકમથી લોહી પડતુ બધન થાય છે અને ત્રણજ દીવસ ચોપડવાથી વહાડ કાપ વગર જડમુળથી પોટીસમા ખરી ન જાય તેા રૂપીઆ ૫૦૦) આપવા પણ મજકુર દવા અમારી રૂપ ૩ ઉપોગમાં લેવી નેધએ ઠાકટર કાવસજી મચેરજી મનસુખ સાહેબના દસ વરસના ખુની હરસનો રોગ કાપકુપ વગર ખુદાએ જડમુળથી નાખુદ કીધો છે કે કાણું મુખમા લાયખાલાના પુલ ઉપરની વાડીના બગલા મધે એવીજ રીતે દીલ્લી શહેરના કાજી સાહેબ મોલવી વજીરુદ્દીન શરૂદ્દીનનો બાર વરસનો ખુની હરસનો રોગ લીડીજગરનો હકીમ મદ મદઅલી અકબરઅલીના દવાખાનામા હકીમ સાહેબની રૂપરૂમા તફન સારો કીધો છે અને શેઠ નુરમહ મદ શેખ અહમદર ગુનવાલાનો હરસનો રોગ જરીવાલા દાઉદશેઠ મસાલાખ જસતીસ સાહેબના ચોપારી ઉપરના બગલામા તેમનીજ રૂપરૂમા અને શેઠ નવરોજજી ડોસાલાખ વજીર દારનો હરસ નળખજર કાદાવાળો મહોલા મધે દારવાળાના મોહલા નં ૨૭૨ને પહેલે માળે શેઠ મહ મદ ઉસમાન તથા શેઠ હાજી આરદનો હરસ મારકીટ રગારી મોહોલા પોતપોતાના ઘેરના બીજે માળે અને સુરત મધે સરકારી કોરટના જડજી હાલ લાવનગરની કોરટના જડજી મીં ઘેલાલાખ જગજીવનદાસ સાહેબનો ખુની હરસનો રોગ, સુરત સગરામપરે અને સુરત પાસે કુમસની શરકારી હોસપીતાલના સનદી ડાકટર મીં મણીલાલ મનસુખરામ સાહેબનો હરસ કુમસની હોસપીતાલ મધે અને સુરત નામદાર નવાજ સાહેબના દામોદમીર અબદુલરસુલ બઝામીઆ સાહેબ નાદેરની ખાનગીના ગાદીવારેસનો હરસ નાદેર મધે અને શેઠ અબદુલહુસેન શેખ આદમ ગણેલીનો હરસ ઠેકાણુ શુદ્ધાજી

સાહેબની દેવડી આમળ ધોળી ધટે. અને શેઠ મહંમદઅલી દાઉદખાન અને શેઠ અલીભાઈ ચીમામવાળાનો હરસ બે જણાનું ઠેકાણું સુરત બેગમપુરે શા. પરસોતમદાસ દુવારકાદાસ શ્વાલા ઠે. પાડાપોલીની ખડકીમાં ભર્ય.

ભાગ ૧૫) મો જલંદરના દરદી.

જલંદરના દરદીનું પાણી વહાડકાપ વગર દવાઓથીજ હજારો દરદીઓ સારા થયા છે. તેમાંના થોડા નામો અબદુલ રહેમાન હુશનભાઈની ઓરત મરી-યમખીબી અને હાફેજ અબદુલ ગઝર અબદુલ રહેમાનની દીકરી રસુલખીબી અને ગુલામ મહંમદ હાફેજ ફતેમહમદનો જલંદર શારો કીધો છે ઠેકાણુ બધાનું સુરત શલાટપરા મધે અને મુઅઝ મધે સમયદ કાસમ સૈયદ દાદુમીઆ ઠેકાણુ કસાઇ મોહેલે બે ટાકી પોતાને પેહેલે માળે અને રહીમભાઈ રહેમાનભાઈ પાછવાલા ઠેકાણુ નવા નાગપાડા પોલીસ ચોકીની પડોસમાં બીબન કબુતરવાલાને પેહેલે માળે અને નુરમહમદ બનમહમદ બનગની બેન ફાતમાબીબો ઠેકાણુ જુના નાગપાડા બરાગલી

ભાગ ૧૬) મો રગત પીતના દરદી.

રગતપીતના હજારો દરદી સારા થયા તેમાંના થોડા નામો ઈમારતી નવા લાકડાના મોટા વેપારી ઇબરાહીમ શેઠ મહમદ શેરને રગતપીતનો રોગ હતો તેમની કેટલીક ફૂમો ખોલી અગરતુ લોહી કાઢી બાકીનું ખુન શાક કરવાની દવાથી ખુદાએ તદ્દન શારો કીધો છે ઠેકાણુ ગુરત નેરા પામે લંદરપરે લાકડાની મોટી ગબ્બર વખાર અને દરીપરે પોતાના ઘેર મધે અને શેઠ અબદુલ હુશન ઇબરાહીમ મદરાસી અને શેઠ અબદુલહુસેન કાશમખાન પતરવાલા ઠેકાણુ સુરત વોરવાડ બેગમપુરા મધે અને મુઅઝ મધે શેઠ અબદુલરહેમાન હાજીભાઈ મનમુર મારકીટ રંગારી મોહોલા પોતાના બીજે માળે અને શેઠ દાદાખાન દીનશાહ ખાનશાહેજ ઠેકાણુ ખેતવાડીઆઈમી ગલી પોરોજશાહ કંગાણીના અગલા મધે ઉપર લખત્રા બધાઓના રગતપીતનો રોગ ખુદાએ તદ્દન શારો કીધો છે ગદરોનીન કીકા ભાઈ મારકીટ બુશારી મોહોલા ગલાભાઈ તમથુવાલાના બીજે માળે

ભાગ ૧૭) મો.

જે રોગ દર સે કડે એક ટકથી પાંચ છ ટકા મજબ નાગુ પડે છે તેજ પ્રમાણે શરટીરીકેટના નામદમ દગ્ગાવી અ ઓપાનયામા પુન કનરામા આવે છે મુઅઝ મજગામ મેહર ચેરીટેબન ડીશપેનશરીના શનદી કાકટર મહેરબાખજ શાહેબનો લાખી મુદતનો જુનો દરદીલો રાત્રલખીનો રોગ ખુદાએ તદ્દન શારો કીધો છે ઠેકાણુ ગ્રાન્ટરોડ પોતાની વાડીના અગલા મધે એ રીજ નોને શેઠ મેરવ નજી કાવશજ હાહનુ ઠેકાણુ ધોબીતળાવ પાલખીવાલાની ચાલના બીજ માળે અને ચાંદ શેઠ પોરમદ મફની દીકરી કુલશમ બીબીના પોતાની ગલી મધે પોતાને બીજે માળે અને અબદુલકાદર ફતાહનુ ઠેકાણુ મારકીટ ગવડી મોહોલામા પોતાને પેહેલે માળે અને સીદીકબાઈ વલીભાઈ ઠેકાણુ મારકીટ કસાઇ મે હોરા જુમાલ મોહુના પહેલે માળે ઉપલા પામે દરદીઓના રૂઝદહણી અતીસારને રોગ ખુદાએ તદ્દન સારો કીધો છે અને સુરત મધે શેઠ હંદઅલી ટાસમની આયા મરયમ બીબી હબીબભાઈ વાહેબની ઓરતના મોહાના અને તાળવાના બે વરસ પીચાર જખમ નાસુરમાંથી લોહી અને પડ જતુ હતું તે આવીસ દીવસમાં ખુદાએ તદ્દન સાર કીધુ છે ઠેકાણુ સુરત બેગમપુરા તેવીજ રીતે બેશી અબારામ

દોલતરામના તાળવામાં રૂપીઆ બરાબર જખમ નાસુર ખુદાએ તદન સારું કીધું છે. ટેકાણું બહારકોટ પાંજરાપોળ પાસે કાશીરામ રાજરામને ત્રીજે માથે એવીજ રીતે મેસયસ દીનચાજી જીજીભાઈ સોલીસીટર સાહેબના છુટલેર અખ દુલ રહેમાન શેખચાંદના તાળવાનું મોટું જખમ નાસુર ટેકાણું પીલહાઉસ અરખ ગલી મેમણ મહ મદઅલી સીદીકને પહેલે માથે એવીજ રીતે શેઠ રજ અઅલી તખયજઅલી મીઠાઇવાલા ટેકાણું ટેસાજનર ઇબ્રાહીમજી જકરીયાને ત્રીજે માથે ઉપલા બધા ફરીઓના તાળવાના જખમ નાસુર ખુદાએ તદન સારું કીધા છે, અને શેઠ શીરોજશાહ બેજનજી ઇજનેર પુનાવાલા હાલ મરીયમલેન મેનીટરી મધેનુ અને દોસ્ત મહ મદ મુનશી મહ મદ હુસેન ટેકાણુ નવા નાગ પાડા ચોકા મોહોલાની મસીદની પડોસમાં પોતાના બીજે માથે ઉપલા બે દરદી ઓના નાકના બેઉ નસકોરામાં છેલેલી ગલેલો જેવા સફેદ હન્સના જીવ લેનાર દરદો કાપકુપ વગર અને ઇજ્જ અગની વગર ખુદાએ તદન સાગ કીધા છે અને સુરત માજલીપીઠ મધે શેઠ આફરજી મનચેરજી જ્ઞેશીના કામદાર નુરમહ મદ ખાનમહ મદના હાથીઓ પગનો રોગ ડાકતર મોલા શાહેબના રૂબરૂ ખુદાએ તદન સારો કીધો છે ટેકાણુ સુરત આખા વાડી મધે એવીજ રીતે શેઠ વલીજી ઇસાજી સુતર પાઇવાલાને હાથીયા પગનો રોગ મુ મધખેટાકી આગળ સુતર પાઇની દુકાન અને નળજનર ટેસાજી કબીંગના બીજે માથે

હું નીચે સદી કરનાર યાર્મીન મીયા હાજી મીયા મેસમીન ટેકાણુ કસતમ કમીશનર મુબઇ ઇબ્રાહીમ સાહેબ ભાવજલા કલજ મધે હું યાસીન મીયા સરદારીકેટ લખી આપુ છું કે મારી બેહેન હુમેનાબીબી તે મેલવી મોહ મદ કાજમ સાહેબના મુકરી હાફીજ મહ મદ જાફરની આગત ટેકાણુ સુરત ગોપીપરે મોમનાવાડ મધે માં બેહેન બેજીવથી હતી ને પુરે દહાડે બનુ પેટમાં મરણુ તખુ તેથી ઘણી ઘણી સરકારી હુસાયાર દાદની સારવાર કીધી પણ બનુ બાહેર પડ્યુ નહિ છેડત ડાકતર નરીમાન સાહેબની ઘણી હુશયારી અને ચાલાકીથી બનુ બાહેર પડ્યુ તે વખત મારી બેહેનનો જીવ સારો હતો પણ થોડીક વાર પછી તબીબત ઘણી બગડી અને રોગરગમાં મુએલા બચાના ઝરની અસરથી તાણુ થવા માડી અને ફાતખીલી બધાઇ ગઇ તેના ગભરાટમાં ડાકતર સાહેબને પાછા બોલાવવા ગયા પણ સરકારી કામથી તેમને આવવનો વખત મળ્યો નહિ પણ મજકુર રીવીલ સરજીવન કરનાલ આદ, એમ. એસ ડાકતર કેખ શઝ સોરાજીજી નરીમાન સાહેબ દક્ષીમ મેલાવી મહ મદ કરદુદીન મુનજીરની દવાઇ પ્રવાની રખત બલામણુ અને તાકોદ કીધાથી તેમને બે લાખા, એ દહાકમે એવો અમતડ રીક ઇલાજ કીધો કે બધી સુરતની પ્રગ અચરત થઇ ગઇ તેની એ પ્રમાણે ગત્તા સુધી બેલાએ એવું મોટું વાસણ મંગાડીને તેને ઠંડા પાણી થી ભરાવી અને તેમાં એક વાલ લોડીને કાઢી જતની ચકસીર દવા મજકુર ઠંડા પાણીમાં નાખી અને તાજી સુવાવડાને તેમાં બેસાડવાથી તરત આકડી બધ થઇ અને ફાતખીલી ઉધડો ગઇ અને સારી પેટે મારી બેન તે વાસણમાંજ બેઠી બેઠી વાતો કરવા લાગી પણ પંચ મોનીટ પછી એવી જુમે પારવા લાગીકે મને પાણી બહુ ગરમ લાગે છે અને હું બળી જતુ છું મને જલદી પાણીમાથી બાહાર કાઢો પણ દહીમ સાહેબે આગળથી એવો દુકમ કીધો હતો કે પદર મીનીતની આગળ હાડસો તે તરત મરણુ પામશે તેથી પદર મીનીત પછી મજકુર વાસણમાંથી કાઢાને મારી બેનને જનમ સુધી ખુદાએ તદન સારી કીધી.

તેની આ સરડીરીકિટ કાપી બાપુ છુ અને હાથક હકીમ સાહેબનો ધણો ઉપ
કરે માનુ છુ હા. યાસીન ચીયાં હાથમીયાં મીસમન. સહી હા પોતે.
દેશવરની દરએક કોમની અરીખ પ્રજાની વારંવારની દરખાસ્તથી તમામ
દરોની અકસીર દવાઓ આકે દિવસ વાપરવાની કિંમત રૂ ૧-૦-૦ પોસ્તેજ
જુદું. પણ દેશવરના ઓરડરા રોકડેથી કબુલ રાખવામા આવે છે અને
જવાબ કાંડ કાગળ અથવા ટીકીટથી ખુલાસો મળેછે તથા જુલાબની જોળીઓ
દત મજન દરોજ દાદર ખુજલી અરજવાની દવા અને દરએક જાતના મલમ
અને તેજ તથા અરકની કિંમત રૂ. ૦૧ અને ચોપાનચોના આગમાં બાગમા
લખેલા કમરપણુ મરહેજ વમર ચાલીસ દિવસ ખાવાનો મરદ શકતીને અનુપમ
શાહનશાહી ચાકુતી પાક કિંમત રૂ ૫ અને શાહનશાહી રોગને દલામાસ
એટલે હીરા કપ્પીનું તેજ ત્રણ દિવસ ચોપડવાની કિંમત રૂ ૫ અને દરએક
જાતના દરસ જવાસીર કંકમાળા અને ગુરદાના તથા પેશાબના પ્રગાની પથરીની
દવાના રૂ ૧૦ અને લગદર નામુર જખમની દવાની કિંમત રૂ ૨૦.
ખાસ ઓરતો માટે માસીક બીમારી એટલે અટકાવ હદ કરતા વધુ અથવા
ઓછું તથા મુદલ નહિ આવે અને પેટ તથા પેડને નાનો કરે તેની તથા
હમેજના દિવસોમાં માસીક અટકાવ અથવા નો કોમ જાતની જીવનશક્તિ તથા
કોમ જાતની પાણી જેવી રજમેર ગી પદારથ જવાથી હમેજ પડી જાય તેને તગત
બધ કરી હમેજ અને ગરભસ્થાનને ઘણી તાકાત આપી પુરે ત્રહાક જયતુ
જમનુ તનદરોરત બાળક થાય તે દવાની અને ઉપર લખેલી બધી દવાઓની
વીસ દિવસની કિંમત રૂ ૨. અને જે ઓરતને બાળક નહિ થતો હોએ
તથા ધણો પેમા ખરચી પુકુગ દવાઓ વાપરી એજર મર્દ તદન નાસીપાસ
ચએલી ઓરતોના જવારેમ લોલો એટલે સાચા મોતીનો પાક ચાળીસ
દિવસ ખાવાની કિંમત રૂ. ૧૦) એ સાચા મોતીનો પાક ખાવાથી ખુલાસાદેખ
ના હુકમથી ઓપાન રહી બાળક થયા વમર રહે નહિ. અને કોમને ભરોસા
નહિ આવે તેની પાસેથી બાળક થમા આદ કરાય મુજબ રૂપીઆ લેવામાં આવે
છે. અમારી કોમપણુ દવામાં રસાયણ કે પારાના તહેમ હોએ તો તે લોકોને
દવાઓ લખી આપી એમના સાથે બજારમાંથી મગાવી બનાવી અને ખાવાની
રીત બરાબર બતાવવામાં આવેછે અને જે જુદિવાત હોએ તેની સમજમા એ
ચાચો વાત કેમ નહિ આવે અને જેની જુદિ નહિ હોએ તથા પપ્પસાનો ધણો
લોભી હોએ તેના મરણ પછી તેની કોલત નેના થુ કામમા આવે તે બિચાર
આમળથી કરવા જોઇએ.

હકીમ મોલવી મહંમદ કમરૂદ્દીન મુનતજર

કાફરી રીફાઝ ચીરાતી સબેરી કલદરી

સલાબતપરાની આંબાવાડીમાં પોતાના બંગલા મધે સુરત.

તથા

હકીમ અબદુલ કરીમ કમરૂદ્દીન મુનતજર

કંકાણુ જાંબાબજાર મોટી વડીઆળ પોલીસ થોડી સામે
પોલીસના બંગલાને પેલે માલે સુરત.

